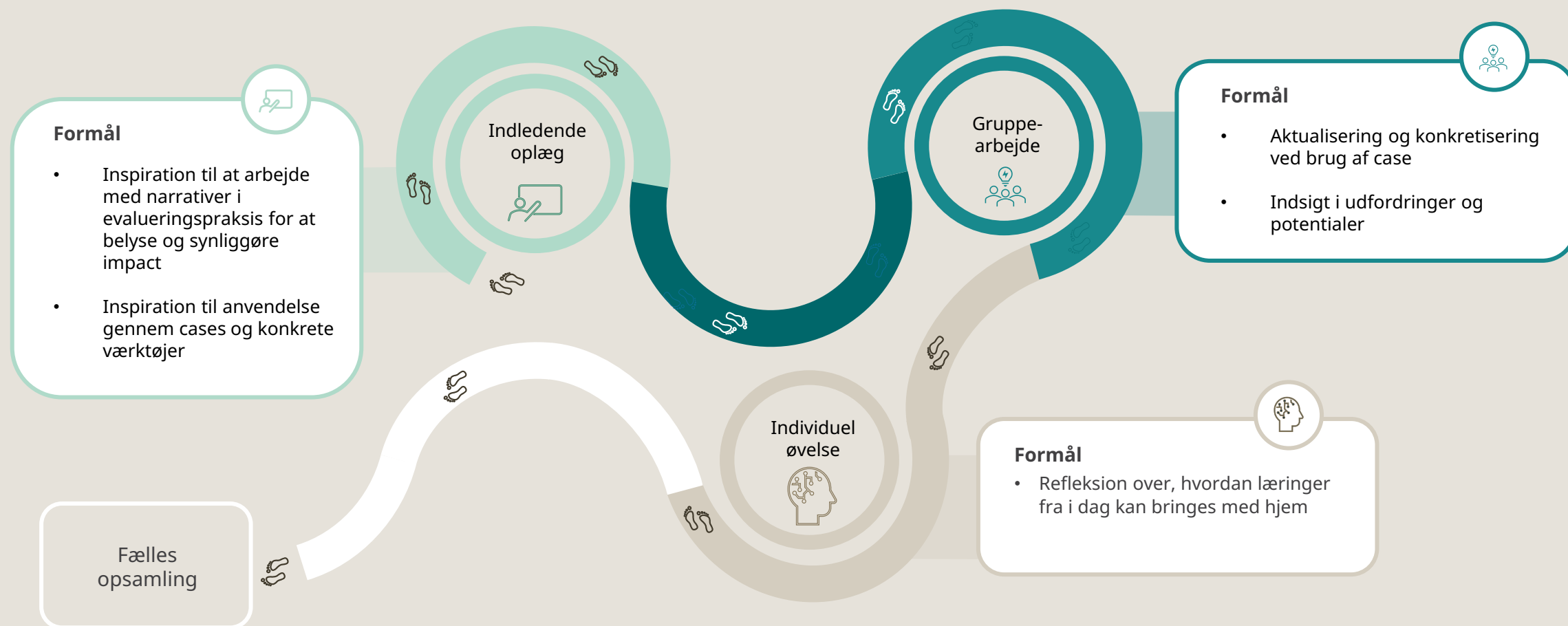

Narrativer i evaluering

- Et komplementært og alternativt blik på impact-evaluering

Program

Program

- 09.00 – 09.30 **Indflyvning, præsentation og minioplæg**
- Rammesætning og program for i dag
 - Introduktion til narrativer i evalueringspraksis
- 09.30 – 10.20 **Gruppeøvelse**
- Hvordan lykkes vi med narrativer som sensemaking/systemnarrativ/som intervention?
- 10.20 – 10.40 *Pause*
- 10.40 – 11.25 **Vi samler op på gruppearbejdet**
- Grupperne præsenterer, hvad I har talt om
 - Kort oplæg om klassiske udfordringer
- 11.25 – 11.45 **Individuel øvelse**
- Vi udfylder postkort og tænker over potentialer i egen praksis
- 11.45 – 12.00 **Fælles opsamling og refleksion**
- En tur op i helikopteren

Hvem er vi hos Pluss Leadership?

40 kollegaer

Aarhus &
København

200 igangværende
opgaver

Pluss arbejder som betroet rådgiver og kritisk ven

Vores evalueringer skaber ikke i sig selv en forandring – det gør indsatsen, vi evaluerer.

LÆRING

Vi sikrer meningsfuld og lærerig opfølgning

- Evaluering
- Rådgivning om evaluering
- Opbygning af evalueringskapacitet
- Lærende organisationer

RETNING

Vi sikrer jer en klar retning gennem

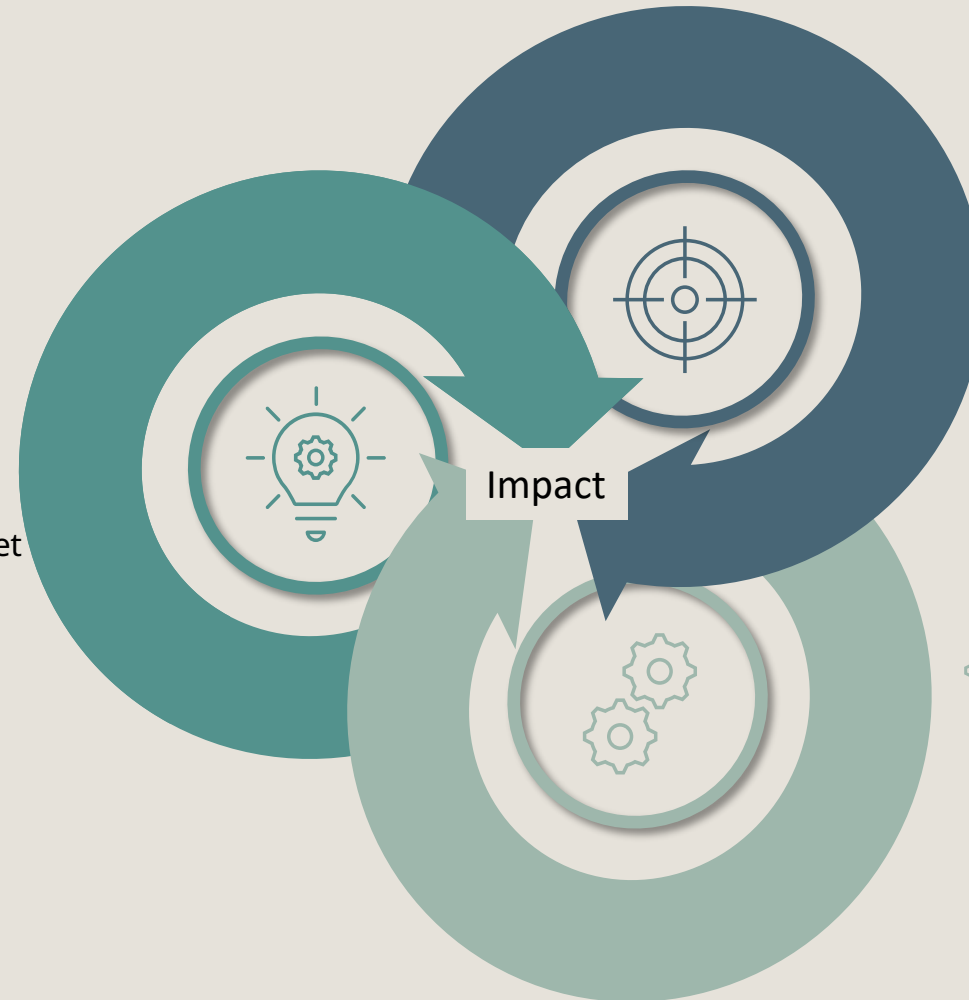
- Analyse
- Beslutningsgrundlag
- Målaflaring og -fastsættelse
- Strategiudvikling

HANDLING

Vi gør strategi til handling gennem

- Strategiimplementering
- Governance
- Organisationsudvikling
- Kapacitetsopbygning
- Ledelsesudvikling

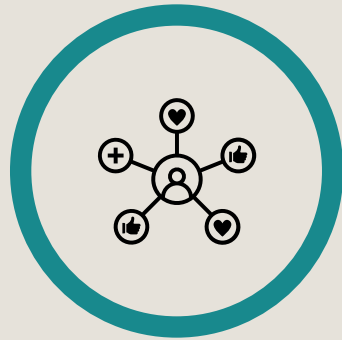
Narrativer i evaluering

- Et komplementært og alternativt blik på impact-evaluering

Hvad kan narrativer?

Forstå fortiden

Skabe mening

Vække følelser

Skabe forbindelser

Forme fremtiden

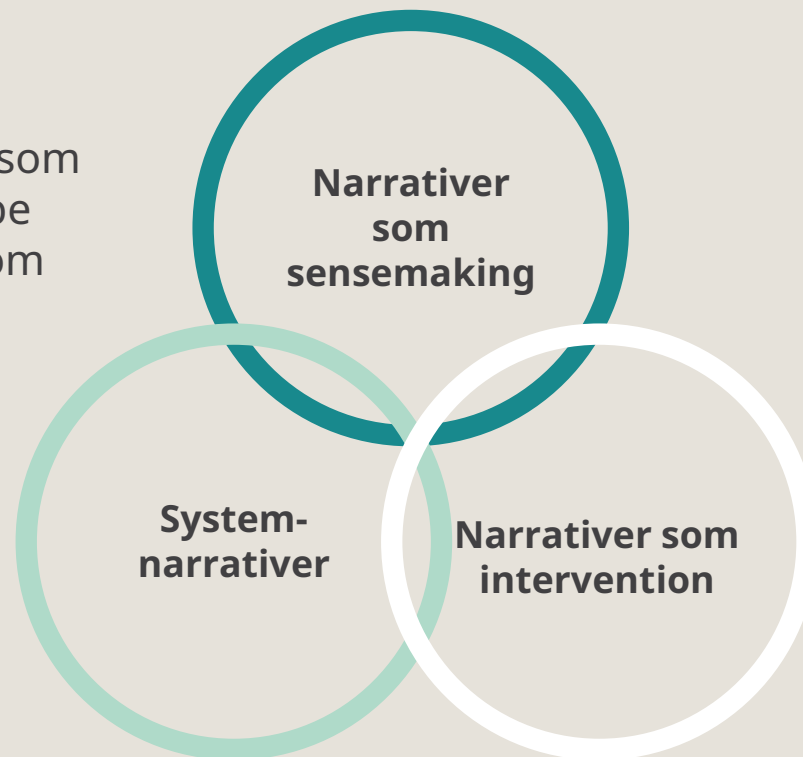
Tre måder at bruge narrativer i evaluering

Narrativer som sensemaking

Vi bruger narrativer som en metode til at skabe viden og refleksion om en indsats

Systemnarrativer

Vi engagerer organisationer i at skabe narrativer og belyse den forandring de skaber

Narrativer som intervention

Vi evaluerer hvorvidt en indsats er lykket med at få sit narrativ udbredt og skabe impact

Narrativer som sensemaking

Formål:

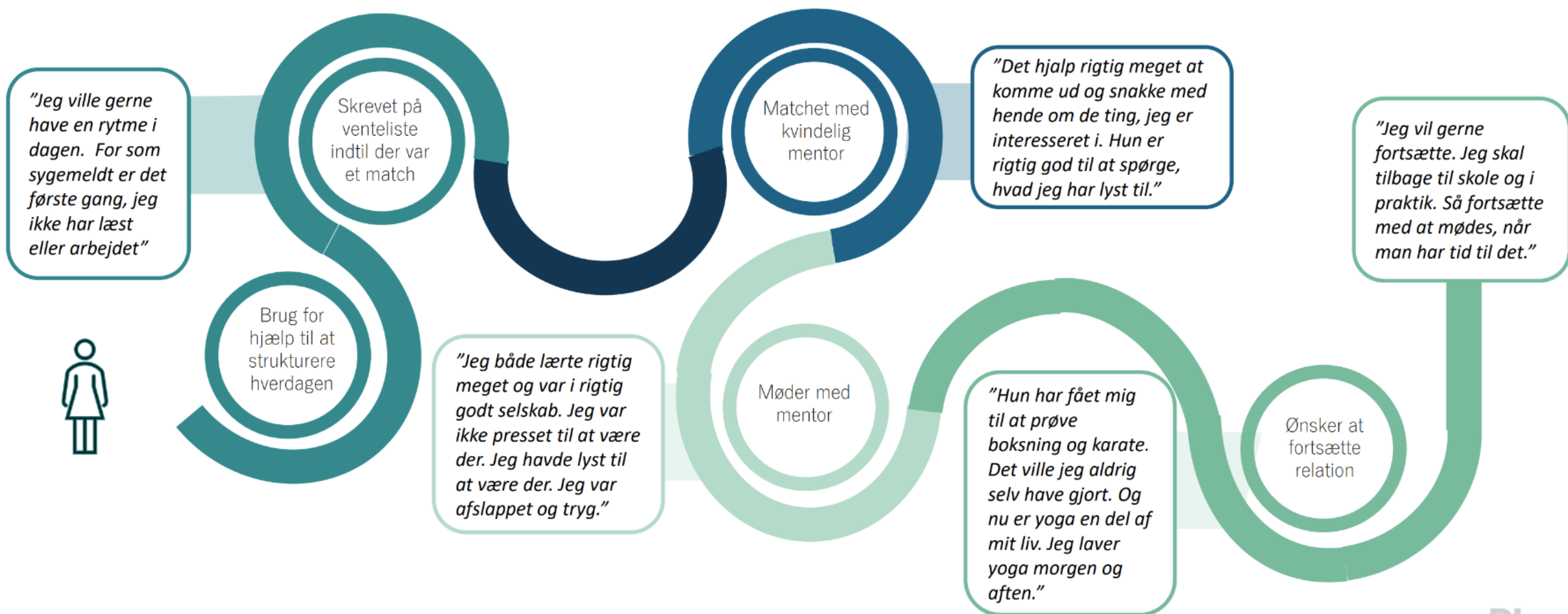
- Skabe indsigt i betydningen af en indsats
- Forstå relationer mellem mennesker
- Teste og tydeliggøre sammenhænge i vores forandringsteori

Værktøjer:

- Narrative interviews
- Forandringsfortællinger
- Journey mapping
- Photo voicing

Eksempel 1

Mentorforløb for ung kvinde

Agnes meldte sig som storesøster, fordi hun godt kunne tænke sig at være noget for nogen – og så har hun altid ønsket sig en lillesøster, som hun kunne hygge sig og lave sjov med.

Clara søgte gennem Børns Voksenvenner en ven, for hun havde ikke så mange. Hun kunne også tænke sig et trygt rum uden for sit hjem, hvor hun både kunne hygge sig, grine og ventilere de udfordringer, hun har bokset med.

Når Clara og Agnes er sammen, laver de ofte smykker eller noget andet kreativt. Så kan de sidde i lang tid uden at sige noget, fordybet i de smykker, tegninger eller ler-kreationer, de sidder med.

Andre gange sætter de hår, tager ud og shopper eller laver mad sammen.

Når man spørger Clara, hvad de bedste øjeblikke i venskabet har været, fremhæver hun grinende de gange, hvor Agnes begejstret har komplimenteret noget nyt ved Claras udseende, fx da hun fik sin tandbøjle af. Det har også være været sjovt, når Agnes er blevet helt mundlam over, hvor hurtig Clara er til det kreative.

I starten af venskabet sås Clara og Agnes hyppigere, end de gør i dag. Det skyldes bl.a., at Clara i samme periode har fået flere venner, en kæreste og er begyndt på en uddannelse, hun er glad for.

Systemnarrativer

Formål:

- Engagere en organisation eller et partnerskab i at skabe og forankre et fælles sprog og forståelse af forandring
- Forstå modsigende fortællinger og kommunikation og skabe fælles narrativer

Værktøjer:

- Most significant change
- Narrativ tidslinje
- Kernefortællinger

Opbygning af en kernefortælling

En **kernefortælling** er den centrale, sammenhængende historie, som en organisation, et projekt eller et brand bruger til at skabe mening og retning. Den fungerer som et fundament, der samler vision, værdier og formål i en narrativ form, så både interne og eksterne interessenter forstår og kan spejle sig i fortællingen.

1 Den brændende platform

- Hvorfor eksisterer projektet?: Beskriver baggrunden eller det problem/behov, der gør organisationen eller projektet relevant.
- Fremhæver "hvorfor" i stedet for "hvad" – altså meningen bag indsatsen.
- Hvilket problem, behov eller mulighed er vi sat i verden for at adressere?
- Hvad er baggrunden for, at vi er nødvendige netop nu?

2 Vision og mission

- Kort og præcis beskrivelse af projektets vision og mission
- Den overordnede retning og ambition
- Hvilken forskel ønsker vi at gøre – for hvem og i hvilken skala?
- Hvordan ser verden ud, når vi lykkes?

3 Hvad består projektet af?

Et genkendeligt narrativ, ofte bygget op som en rejse: Udfordringen/problemet → vores tilgang/løsning → den ønskede forandring/impact.

En beskrivelse af, hvad projektet indebærer:

- Modelforståelse	- Centrale aktørgrupper
- Grundprincipper	- Ressourcer
- Byggesten	- Partnerskaber
- Kerneelementer	- Funktioner

4 Hovedbudskaber (det vi vil huskes for)

- De klare, enkle pointer, som skal stå tilbage hos målgruppen.
- Typisk 2-3 nøglebudskaber, der kan gentages i forskellige formater.

En god kernefortælling er **kortfattet, meningsfuld og fleksibel**: den skal være stærk nok til at stå alene, men også kunne tilpasses forskellige målgrupper og kommunikationssituationer.

Narrativer som intervention

Formål:

- Belyse de forandringer der sker på narrativet i samfundet
- Evaluere hvordan indsatsen lykkes med at skabe impact

Værktøjer:

- Diskursanalyse
- Ekspertinterview
- Netværksanalyse
- Narrativ genkendelsessurvey

Mellemrummene...

Individuelle historier som
brobygning til systemniveauet
Nye perspektiver på helheden
gennem enkelte dele

**Narrativer
som
sensemaking**

Personlige fortællinger kan bruges
til at identificere hvordan narrativet
faktisk transformerer
hverdagspraksis – og ikke kun er
blevet overfladisk kommunikation

**System-
narrativer**

**Narrativer som
intervention**

Stærk afsenderidentitet gør det lettere
at måle udbredelsen
Internt ejerskab til fortællingen
medvirker til at den formidles eksternt

Evaluators rolle

Indsamler

At invitere til at dele fortællinger kræver tryghed og åbenhed – evaluator skal kunne skabe et rum for at dele

Medfortolker

Evaluator også med til at formidle fortællinger, når de kodes og analyseres. Der bliver man aktiv medfortolker med risiko for at medføre bias

Spejlholder

Narrativer spejles tilbage i organisationen – det skaber refleksion men kan også skabe ubehag. Derfor balance i at være kritisk og anerkendende

Kurator af impact- fortællinger

Evaluator kan have en rolle i at træffe valg om, hvilke historier der deles. Dermed bliver man kurator – med ansvar for at sikre både autenticitet og mangfoldighed

Case: Evaluering af narrativ om affaldssortering (1/2)

Formål: ændre narrativet om affaldssortering som "*besværligt og tidskrævende*" til en "*fælles investering i fremtidens ressourcer*"

1. Narrativer som sensemaking: *Hvordan oplever borgere, medarbejdere og beslutningstagere affaldssortering?*

- Forandringsfortællinger
- Photo voicing
- Narrativer som vidensgrundlag til at justere indsats og kommunikation

Case: Evaluering af narrativ om affaldssortering (2/2)

2. Systemnarrativer: *Hvordan skaber organisationen og aktørerne i systemet et fælles narrativ om affaldssortering?*

- Kernefortælling
- Narrativ tidslinje
- Skabe fælles referenceramme om narrativet og indsatsens udvikling

3. Narrativer som intervention: *Hvordan lykkes narrativet med at slå igennem og skabe impact i omgivelserne?*

- Ekspertinterviews
- Narrativ genkendelsessurvey
- Belyse om narrativet faktisk har flyttet sig i det offentlige rum

Gruppearbejde

Lad os teste det præsenterede af på en case!

Fælles om Ungelivet

- Trygfonden, Sundhedsstyrelsen og 15 deltagende kommuner (pilot- og mentor)
- Formål: fremme at flere unge lever et godt ungeliv uden alkohol og andre rusmidler
- Udgangspunkt i den islandske forebyggelsesmodel: Styrke de beskyttende faktorer
- Forebyggende effekt, når forældre og voksne omkring de unge understøtter sociale fællesskaber og inspirerende ungemiljøer, hvor alkohol og andre rusmidler ikke er omdrejningspunktet
- Derfor er der i Fælles om ungelivet interesse i at motivere forældre og lokale aktører til at involvere sig og sætte tydelige rammer for de unge

Gruppedrøftelse i 3 heats

Formål: Ændre narrativet om unges alkoholforbrug fra *"Unge drikker for meget og for tidligt"* til en *"Alkohol er ikke længere omdrejningspunkt eller en naturlig del af unges kultur"*

1. Heat

Narrativer som sensemaking

Hvordan oplever de unge, forældre, aktører i det organiserede fritidsliv, medarbejdere og beslutningstagere unges alkoholkultur?

- a. Formål
- b. Deltagere
- c. Modtagere
- d. Evalueringsværktøjer/-tilgang

2. Heat

Narrativer som system

Hvordan skaber kommunen og aktørerne i systemet et fælles narrativ om unges alkoholkultur?

- a. Formål
- b. Deltagere
- c. Evalueringsværktøjer/-tilgang

3. Heat

Narrativer som intervention

Hvordan lykkes det nye narrativ med at slå igennem og skabe impact i omgivelserne?

- a. Formål
- b. Deltagere
- c. Modtagere
- d. Evalueringsværktøjer/-tilgang

Roller i gruppedrøftelsen

"Pennefører"

Husk at skrive deltagere på "arbejdsark"

Facilitator af drøftelse

Brug underspørgsmål som hjælpespørgsmål

Tidsansvarlig

I skal være skarpe på tiden
– I alt **12 min. pr. heat!**

Præsentationsansvarlig

1. Hænger jeres udfyldte arbejdsark op
2. Ansvarlig for at komme med et par pointer fra hvert heat i fælles opsamling

De tre måder at bruge narrativer

	Formål	Kendetegn	Styrker	Retning
Sensemaking	At skabe forståelse og refleksion hos aktører om deres egne erfaringer og roller i systemet.	• Indsamling af personlige historier • Identificerer mønstre og sammenhænge	• Fremmer læring og refleksion • Giver stemme til forskellige aktører	<i>Indadvendt</i> og procesorienteret (deltagerne skaber mening)
Systemnarrativ	At udvikle en fælles fortælling om, hvordan systemet fungerer, og hvor problemer og muligheder ligger.	• Skabt i dialog på tværs af aktører • Sker typisk gennem samskabelse, hvor man søger at etablere en fælles forståelse af, hvordan indsatsen hænger sammen	• Skaber en fælles referenceramme på tværs af aktører • Hjælper med at identificere indsatspunkter og koordinere handling • Kan bygge bro mellem siloer	<i>Kollektive</i> og strukturerende (fælles forståelse af systemet)
Intervention	At undersøge hvordan man lykkes med at påvirke adfærd, holdninger eller politik gennem målrettet fortælling.	• Metoder der målrettet forsøger at indfange, hvordan en målgruppe forstår et problem/narrativ	• Skaber forståelse for interventionens indflydelse/impact • Hjælper med at identificere potentialer for nye indsatspunkter	<i>Udadvendt</i> og handlingsorienterede (rettet mod at forstå omgivelser)

A top-down view of a wooden table with a cup of coffee, cookies, and a notebook. A white cup filled with dark coffee sits on a white saucer, with steam rising from it. To the right of the cup are three large, round, golden-brown cookies with dark spots. Further right is a stack of two books with textured covers, and a blue and silver pen lies on top of them. The background is a rustic wooden surface with horizontal planks.

PAUSE – Tilbage 10.40

Præsentation i grupperne

- Vi går rundt til grupperne og hører, hvad I har talt om
- I præsenterer hovedpointer fra jeres drøftelse
- De øvrige spørger nysgerrigt ind

Udfordringer og begrænsninger

6 klassiske udfordringer

1. Subjektivitet og bias
2. Manglende generaliserbarhed
3. Udvælgelsesproblemer
4. Krav til ressourcer og kompetencer
5. Risiko for cherry-picking
6. Risikoen for paradokser

Potentialer for evaluering af narrativer

Individuel øvelse

- Udfyld postkortet med spørgsmål:
*Hvordan kan jeg selv arbejde med
narrativer i evaluering?*
 - Postkortet får du med hjem
- Skriv i stikordsform på en post-it, hvordan du kan arbejde med det
- Placer jeres post-it på skalaen alt efter, hvor sandsynligt du tror det er at du får arbejdet med det

Narrativer gør impact levende

- Viser hvordan mennesker og organisationer **forstår og oplever en indsats**
- Indfanger **det subtile og komplekse**, som klassiske målemetoder overser
- Synliggør **skift i systemers selvforståelse og forandring** over tid
- Spejler hele feltet – fra **mikrooplevelser til makroforståelser**
- Afslører om fortællinger **spredt sig og skaber resonans**
- Giver ejerskab, fordi de bygger på **folks egne stemmer og erfaringer**

Fælles opsamling

- Hvad tager I med jer fra i dag?
- Ser I allerede nu anledninger til at bruge narrativer til evaluering?

Kontaktinformationer

Sine Louise Riis
Chefkonsulent
Cand.scient.san.publ

sr@pluss.dk
5125 2629

Naja Kausgaard Jensen
Konsulent
Cand.scient.soc

nkj@pluss.dk
4226 4465

■ Tak for ordet

